
Zmiany w systemie zabezpieczeń IRGiT

Łukasz Goliszewski – Dyrektor Działu Zarządzania Ryzykiem
Tomasz Wieczorek – Zastępca Dyrektora Działu Zarządzania Ryzykiem

Komitet Rynku Energii Elektrycznej
Komitet Rynku Gazu

Warszawa, 19 kwietnia 2018

Agenda

Agenda:

- ◆ Doprecyzowanie sposobu wykorzystania środków z funduszy gwarancyjnych
- ◆ Zmiana metodologii wyznaczania depozytów zabezpieczających
- ◆ Zaangażowanie środków własnych Izby na potrzeby podtrzymania płynności
- ◆ Aktualizacja limitów dla zabezpieczeń niepieniężnych
- ◆ Podsumowanie analizy możliwości wnoszenia poszczególnych rodzajów Praw Majątkowych jako zabezpieczenia
- ◆ Wskaźniki redukcji dla zabezpieczeń niepieniężnych
- ◆ Komitet ds. Ryzyka – nowy Regulamin
- ◆ Model wyznaczania kursów rozliczeniowych

Przegląd obszaru zarządzania ryzykiem – przyjęte założenia

- ♦ W ramach realizowanego wewnętrznie przeglądu obszaru zarządzania ryzykiem oraz na podstawie weryfikacji prowadzonej przez KNF, Izba planuje **wzmocnienie systemu zarządzania ryzykiem** mając na celu lepsze odwzorowanie **realnego poziomu ryzyka** generowanego na poziomie Członka Izby.
- ♦ Podejście Izby zakłada, że Członek Izby powinien mieć **dostęp do pełnej i przejrzystej informacji na temat ryzyk** na jakie jest narażony w przypadku **niewypłacalności innego podmiotu** będącego Członkiem Izby, a system zabezpieczeń powinien zapewniać, że ryzyka te **zabezpieczane są w sposób adekwatny i sprawiedliwy**.

Wprowadzone zmiany w obszarze funduszy gwarancyjnych

- ♦ Izba przyjęła uchwałę Nr 65/18/03/2018 (pełna treść dostępna na [stronie internetowej Izby](#)). Celem uchwały jest określenie sposobu wykorzystania funduszy w przypadku **defaultu** podmiotu posiadającego otwarte pozycje na kilku rynkach terminowych (energia/gaz/PM)
- ♦ łączne zabezpieczenie przypisane do danego rynku wyznaczane jest zgodnie z poniższymi wzorami:

$$WWDZ_{EE} = \frac{DZ_{EE}}{DZ_{EE} + DZ_G + DZ_{PM}} * WWDZ$$

$$WWDZ_G = \frac{DZ_G}{DZ_{EE} + DZ_G + DZ_{PM}} * WWDZ$$

$$WWDZ_{PM} = \frac{DZ_{PM}}{DZ_{EE} + DZ_G + DZ_{PM}} * WWDZ$$

Gdzie:

- ✓ $WWDZ$ - oznacza wartość wniesionego depozytu zabezpieczającego
- ✓ DZ_i - oznacza wartość depozytu dla rynku i
- ♦ **Straty pokrywane przez poszczególne fundusze wyznaczane są jako różnica pomiędzy kosztem zamknięcia pozycji a wniesionym depozytem**
- ♦ **Z perspektywy Członka** uchwała ta zapewnia, że jego środki wniesione na fundusze, gdzie skala strat była niska **nie zostaną wykorzystane na pokrycie strat z transakcji objętych innym funduszem**

Planowane zmiany w obszarze funduszy gwarancyjnych

- ◆ Przy okazji najbliższej aktualizacji Regulaminu GIR, **usunięty** zostanie zapis, który obecnie daje Zarządowi IRGiT **prawo do ustalenia jednej wysokości wpłaty odtworzeniowej** w przypadku wykorzystania całego zasobu funduszu zamiast standardowego podziału w proporcji do wysokości ostatniej wpłaty.
 - ✓ Powyższa zmiana pozwoli na zachowanie zasady proporcjonalnego udziału Członków w potencjalnych stratach powstałych w wyniku zamknięcia pozycji

IRGiT rozpoczął wewnętrzne analizy w zakresie możliwości zastosowania jednego funduszu gwarancyjnego dla całego rynku

Zmiana metodologii wyznaczania depozytu uzupełniającego poprzez uwzględnienie podatku VAT

- ◆ Konieczność zmiany metodologii wyznaczania depozytu uzupełniającego poprzez uwzględnienie podatku VAT jest **konsekwencją dokonanego przeglądu modeli** w obszarze zarządzania ryzykiem
- ◆ Wprowadzenie zmiany pozwoli na lepsze odzwierciedlenie ryzyka generowanego przez poszczególnych Członków
- ◆ Rolą depozytu uzupełniającego, podobnie jak mechanizmu mark-to-market jest **zabezpieczenie pozycji względem bieżącej wyceny rynkowej**. Obecny model nie wypełnia tej roli
- ◆ Przykład:
 - ✓ Członek posiada 1 kontrakt kupna zawarty po cenie 180 PLN/MWh, cena rynkowa wynosi 170 PLN/MWh
 - ✓ Naliczony wymagany depozyt uzupełniający przypadający na 1 MWh wynosi 10 PLN
 - ✓ W przypadku zamknięcia pozycji realny koszt zamknięcia wynosi 12,30 PLN
- ◆ Zmiana modelu w **nie wpływa** na łączny poziom wyznaczonych depozytów uzupełniających
- ◆ Zmiana zostanie wprowadzona poprzez modyfikację *Szczegółowych Zasad Rozliczeń*, po konsultacji z Komitetem ds. Ryzyka, która odbyła się 26 marca 2018 r.
- ◆ Termin wprowadzenia zmiany – **30 kwietnia 2018 r.**

Zmiana metodologii wyznaczania depozytów zabezpieczających

- ◆ Aktualnie depozyty zabezpieczające naliczane są dla okresów dostawy począwszy **od dnia N+3**
- ◆ W związku z przeglądem modeli zarządzania ryzykiem model wyznaczania depozytów zabezpieczających zostanie zmodyfikowany poprzez **objęcie depozytem dodatkowo dwóch najbliższych dni dostawy: N+1 oraz N+2**
- ◆ Zmiany mają na celu wzmocnienie systemu gwarantowania rozliczeń poprzez dokładniejsze odzwierciedlenie realnego poziomu ryzyka generowanego na poziomie Członka Izby – w przypadku zamykania pozycji depozyt dla dni N+1 i N+2 pozwoli na pokrycie ewentualnych strat wynikających z zamkniętych pozycji dla tych dni
- ◆ Wdrożenie rozwiązania nastąpi w dniu **30 kwietnia 2018 r.**

Zaangażowanie środków własnych Izby na potrzeby podtrzymania płynności

- ◆ Izba planuje przeznaczenie **środków własnych** na zapewnienie **dostępu do płynności** w momencie zamykania pozycji niewypłacalnych podmiotów

- ◆ Cel wydzielenia części kapitałów IRGiT:
 - ✓ Brak możliwości zamknięcia pozycji w kontraktach forward na Prawa Majątkowe ŚP z wykorzystaniem kontraktów będących w obrocie na rynku terminowym towarowym
 - ✓ Brak możliwości sprawnego spieniężenia posiadanych zabezpieczeń niepieniężnych
 - ✓ Niekorzystny rozkład w czasie strat na portfelu Członka, w stosunku do którego Izba przystąpiła do zamykania pozycji

- ◆ Izba odzyskuje całość środków przeznaczonych na potrzeby zapewnienia płynności

- ◆ Ostateczna kwota zostanie wyznaczona po przeprowadzeniu wewnętrznych analiz oraz po uzyskaniu akceptacji Rady Nadzorczej

Zabezpieczenia niepieniężne w formie praw majątkowych

- ◆ Izba dokonała analizy praw majątkowych pod kątem możliwości uznania ich za akceptowalne zabezpieczenie niepieniężne
- ◆ Komisja Nadzoru Finansowego oczekuje od Izby wprowadzenia szeregu rozwiązań związanych z zabezpieczeniami niepieniężnymi, a w szczególności:
 - ✓ wprowadzenia konserwatywnego modelu obliczania wskaźników redukcji
 - ✓ ustalenia limitów koncentracji na bezpiecznych poziomach
- ◆ Celem Izby jest wypracowanie możliwie najlepszego (z perspektywy uczestników rynku) modelu, spełniającego wymagania Komisji i jednocześnie zapewniającego bezpieczeństwo na poziomie akceptowalnym przez Izbę
- ◆ Prawa majątkowe akceptowalne na zabezpieczenie powinny charakteryzować się dostępnością historycznych kwotowań oraz odpowiednim poziomem płynności
- ◆ Ze względu na trudności w ustaleniu odpowiednich mechanizmów zabezpieczających, pod uwagę brane były głównie prawa majątkowe, które są **notowane bezterminowo**

Zabezpieczenia niepieniężne w formie praw majątkowych

- ♦ Prawa majątkowe PMEŃ posiadają długą historię notowań wraz z kwotowaniami, jednak ze względu na znaczne ograniczenia płynności w wielu okresach czasu, przy jednoczesnym zakończeniu notowań w połowie 2019 r., ryzyko związane z przyjęciem tego rodzaju praw majątkowych na zabezpieczenie jest zbyt wysokie

Kod	Kształtowanie się cen	Historia notowań	Koniec notowań
PMOZE	Brak	Od 2005	Brak
PMOZE_A	Tak	Od 04.2013	Brak
PMEŃ_F	Brak	Od 02.2017	Brak
PMBG	Brak	Od 06.2014	Brak
PMOZE-BIO	Tak	Od 09.2016	Brak
PMEŃ	Tak	Od 11.2013	Do 06.2019

- ♦ Izba **dopuszcza podjęcie decyzji o uznaniu PMOZE-BIO** jako akceptowalnej formy zabezpieczenia **w przypadku zainteresowania Członków**
- ♦ Zgodnie z wypracowywanym modelem planowany **wskaźnik redukcji wyniósłby 36%**

Limity dla zabezpieczeń niepieniężnych

- ◆ Izba dostosowała wartości limitów dla zabezpieczeń niepieniężnych w formie EUA
- ◆ Nowa wartość limitu na poziomie Izby wynosi **50 mln EUA**
- ◆ Nowa wartość limitu na poziomie członka Izby wynosi **15 mln EUA**
- ◆ Aktualnie wykorzystanie limitu na poziomie Izby dla EUA to **24%**

Wskaźniki redukcji

- ◆ Izba w dniu 11 kwietnia 2018 r. zmieniła model ustalana wskaźników redukcji dla zabezpieczeń niepieniężnych
- ◆ Nowy model zakłada aktualizację wartości wskaźników redukcji w cyklach miesięcznych
- ◆ Informacja o wartości wskaźników redukcji publikowana jest na stronie internetowej IRGiT oraz przesyłana jest w komunikatach drogą mailową

Zabezpieczenie	Dotychczasowy wskaźnik redukcji	Nowy wskaźnik redukcji
EUA	50%	38%
PMOZE_A	70%	38%
Gwarancja bankowa	0%	0%

- ◆ Nowe wartości wskaźników redukcji **zwiększają atrakcyjność** wnoszenia zabezpieczeń niepieniężnych

Komitet ds. Ryzyka – nowy Regulamin

- ◆ Izba planuje aktualizację Regulaminu Komitetu ds. Ryzyka
- ◆ Komitet ds. Ryzyka pełni **funkcje opiniodawcze i doradcze** wobec IRGiT w sprawach dotyczących zarządzania ryzykiem związanym ze świadczeniem przez IRGiT usług rozliczeniowych
- ◆ W skład Komitetu wchodzi reprezentanci stowarzyszeń lub organizacji zrzeszających członków Izby oraz ich klientów
- ◆ Zgodnie z planami Izby treść regulaminu Komitetu oraz jego skład będą upubliczniane na stronie internetowej Izby
- ◆ Posiedzenia Komitetu będą odbywały się cyklicznie, nie rzadziej niż raz na pół roku

Model wyznaczania kursów rozliczeniowych

- ◆ Izba planuje wprowadzenie zmian do modelu wyznaczania kursów rozliczeniowych
- ◆ Kursy rozliczeniowe są wykorzystywane do wyznaczania wartości depozytów zabezpieczających
- ◆ Celem zmiany modelu jest lepsze odwzorowanie realnego poziomu ryzyka generowanego na poziomie Członka Izby

Czy mają Państwo sugestie dotyczące kierunku zmian w modelu wyznaczania kursów rozliczeniowych?

Dziękujemy za uwagę

E-mail: dzr@irgit.pl

Telefon: 22 341 98 20